

Uniforme communicatieboodschap, versie 20210708 (aangepast op 20210818)

Lood in drinkwater, hoe kom je er achter en wat kun je doen?				
	Wanneer opletten	Hoe kom je er achter	Tussentijds advies waterconsumptie	Actie
Loden leidingen	Leidingen in gebouwen/ woningen van vóór 1960	<p>Zien</p> <p>Een goede plek om te kijken is bij de watermeter. Loden leidingen zijn te herkennen aan de onregelmatige vorm, de dikte en de grijze kleur. Aansluitingen bestaan niet uit koppelstukjes maar uit een verdikking van de leiding zelf. Tikken op een loden leiding geeft een dofger geluid dan op een koperen of ijzeren leiding. Dat leidingen van lood zijn, is niet altijd eenvoudig te zien omdat de meeste leidingen onder de vloer of in de muur zitten of geveerd zijn. Bij geveerde leidingen kun je de verf wegkrassen; dan kan je de metaalkleur (grijs) zien. Als je een groene of koperkleur ziet zijn de leidingen waarschijnlijk niet van lood. Of leidingen van lood zijn kan ook worden vastgesteld met speciale apparatuur door een installateur of medewerker van een drinkwaterbedrijf.</p> <p>Hoe herken ik lood? Doe de test!</p> <p>Meten</p> <p>Zijn er geen loden leidingen zichtbaar, maar is het onduidelijk of er nog loden leidingen aanwezig zijn (ook na sanering) dan kan ook een meting worden gedaan.</p> <p>Of een leiding lood afgeeft, is te meten in water dat een nacht stil heeft gestaan in die leiding (stagnatiemeting). U kunt met uw drinkwaterbedrijf afspraken maken over het nemen en onderzoeken van een watermonster. Iedereen in Nederland die zijn kraanwater willen laten testen kan ook terecht op de website van HWL www.loodinwatertesten.nl. Het laten testen van kraanwater kost € 62,50 (februari 2020). Ook kunnen andere laboratoria, waaronder commerciële laboratoria testen uitvoeren. Let wel op of de juiste test wordt uitgevoerd en of de laboratoria geaccrediteerd zijn.</p> <p>Nota bene</p> <p>Een stagnatiemeting geeft een indicatie of er nog loden leidingen aanwezig zijn, maar geeft niet in alle gevallen uitsluitsel over de gemiddelde inname van lood. De concentratie fluctueert namelijk gedurende de dag en is afhankelijk van het watergebruik. Als de gemeten concentratie bij de stagnatiemeting onder de waarde van de drinkwaternorm is, wordt in ieder geval voldaan aan de drinkwaternorm.</p> <p>Er is nog onduidelijkheid over de betrouwbaarheid van teststrips. Deze worden daarom niet aangeraden.</p>	<p>Zuigelingen, kinderen tot en met 7 jaar en zwangeren</p> <p>Ongeborenen, zuigelingen en jonge kinderen hebben een relatief hogere inname en een hogere gevoeligheid voor lood dan oudere kinderen en volwassenen. Ongeborenen kinderen en kleine kinderen lopen het risico op verstoring van de ontwikkeling van het centraal zenuwstelsel. Uit de wetenschappelijke adviezen is geen exacte leeftijdsgrens voor de meest gevoelige groep kinderen af te leiden. Voor een uniforme communicatie is besloten de groep te omschrijven als kinderen tot en met zeven jaar.</p> <p>Voor baby's, kinderen tot en met zeven jaar en zwangeren geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drink geen water uit een kraan met loden leidingen. Gebruik flessenwater of kraanwater uit niet-loden leidingen, ook voor het drinken van thee en koffie. • Gebruik flessenwater of kraanwater uit niet-loden leidingen voor producten die water opnemen tijdens koken, zoals pasta, rijst en couscous. Gebruik ook flessenwater of kraanwater uit niet-loden leidingen voor het maken van soepen en sauzen. Omdat de meeste groenten en aardappelen vrij weinig vocht opnemen, kun je deze wel in kraanwater uit loden leidingen koken. Ook afspoelen van bijvoorbeeld groente en fruit met kraanwater uit loden leidingen kan geen kwaad. • Maak flesvoeding voor baby's met water uit niet-loden leidingen. Bijvoorbeeld met flessenwater uit de winkel. Let op: niet al het flessenwater is geschikt voor het maken van flesvoeding. Op de verpakking van het water lees je of het flessenwater geschikt is voor het maken van flesvoeding. <p>Kinderen van 8 jaar en ouder, volwassenen (waaronder vrouwen die borstvoeding geven en ouderen)</p> <p>Bij volwassenen en kinderen van acht jaar en ouder is bij langdurig gebruik van water met een verhoogd loodgehalte (zoals water uit loden waterleidingen) de loodname via voedsel en drinkwater zo hoog dat klinisch relevante effecten (verhoogde bloeddruk en chronische nierziekte) niet kunnen worden uitgesloten.</p> <p>Voor kinderen van acht jaar en ouder en volwassenen (waaronder vrouwen die borstvoeding geven en ouderen) geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drink niet, in ieder geval niet gedurende een langere periode, water uit een kraan met loden leidingen. • Als toch - tijdelijk, in afwachting van een spoedige vervanging van de leidingen – water uit loden leidingen wordt gedronken, spoel de leiding dan voor ieder gebruik zodanig lang door, dat het te consumeren water niet in de loden leiding stilgestaan heeft. Voor de berekening van de hoeveelheid water die moet worden doorgespoeld: een loden waterleiding met een normale diameter bevat per 5 meter ca. één liter water. Let op dat doorspoelen het loodgehalte kan verlagen, maar niet altijd naar waarden onder de wettelijke norm. 	<p>Eigenaar</p> <p>Het wordt aangeraden alle loden waterleidingen te (laten) vervangen. U kunt hiervoor een offerte vragen aan een installateur.</p> <p>Huurder</p> <p>Wanneer u een woning/gebouw huurt, kunt u de eigenaar vragen om de leidingen te vervangen. Een te hoog loodgehalte in het water geldt als een gebrek. Een verhuurder moet gebreken herstellen. Doet hij dit niet, dan kunt u bij een woning met een gereguleerde huur de Huurcommissie vragen om de huur te verlagen zodat de verhuurder de werkzaamheden alsnog uitvoert. U kunt ook naar de rechter om herstel af te dwingen of een machtiging te vragen om het zelf te doen op kosten van de verhuurder.</p>

			<p>Dit is dan ook een advies voor <u>tijdelijke</u> consumptie.</p> <p>Dit advies is alleen bruikbaar als de positie en de lengte van de loden leidingen goed bekend is. Als dit niet het geval wordt ook kinderen van acht jaar en ouder en volwassenen aangeraden helemaal geen water uit loden leidingen te drinken, ook niet na doorspoelen (zie advies zuigelingen, kinderen tot en met 7 jaar en zwangeren).</p> <p>Nota bene</p> <p>Koken van water helpt niet tegen lood.</p> <p>Er zijn filters op de markt waarvan geclaimd wordt dat die lood verwijderen, maar het is niet met zekerheid te zeggen welke filters voldoende werken. Daarnaast bestaat er bij gebruik van deze filters een risico van bacteriegroei.</p>	
<p>nieuwe waterleiding, nieuwe kranen en nieuwe apparaten, en installaties in nieuwbouwhuizen</p>	<p>nieuwe kranen en koppelstukken van nieuwe leidingen/ nieuwe leidingen/ nieuwe watermeters /nieuwe warmwaterapparatuur</p>	<p>Materialen/producten zoals kranen en leidingen moeten voldoen aan nationale vereisten.</p> <p>Niet alle materialen/producten die nu worden verkocht voldoen aan deze vereisten. Materialen/producten die voldoen zijn te herkennen aan het KIWA Watermark.</p> <p>De overheid onderzoekt of ook keurmerken van andere lidstaten kunnen voldoen.</p> <p>Nieuwe materialen/producten kunnen in het begin (de eerste drie maanden) een verhoogde loodafgifte vertonen.</p>	<p>Drinkwaterinstallaties nieuwbouw</p> <p>Doorspoeladvies: spoel de leiding voor ieder gebruik zodanig lang door, dat het te consumeren water niet in de leiding stilgestaan heeft. Voor de berekening van de hoeveelheid water die moet worden doorgespoeld: een waterleiding met een normale diameter bevat per vijf meter ca. één liter water. Dit advies geldt gedurende de eerste drie maanden na ingebruikneming</p> <p>Nieuwe kranen</p> <p>Doorspoeladvies van tien seconden voor ieder gebruik, gedurende de eerste drie maanden na ingebruikneming</p> <p>Zie ook www.kraandoorspoelen.nl</p> <p>Nota bene</p> <p>Er bestaan ook adviezen om ten algemene geen warm water uit warmwaterapparatuur voor consumptie te gebruiken. Mogelijk is dit een nuttig advies, maar de onderbouwing hiervan ontbreekt en dit advies wordt hier dan ook niet opgenomen.</p>	<p>Na drie maanden geen beperkingen meer</p>